

Fotogalerij Oog van Hoorn presenteert recent werk van twee bijzondere fotografen uit België. Carl De Keyzer (1958, Kortrijk) is wat je noemt een geslaagd fotograaf, zijn carrière verloopt op een manier waarvan de meeste vakgenoten alleen maar kunnen dromen. Ga maar na: De Keyzer toonde zijn werk in 35 solotentoonstellingen en meer dan 50 groepsexposities; hij ontving zeven prijzen, waaronder de prestigieuze *W. Eugene Smith Award for humanitarian photography*; hij produceerde vier boeken, zijn foto's verschenen in de leidende dag- en weekbladen en hij is kort geleden toegenomen tot de *associé's* van het legendarische fotografencollectief *Magnum*.

Foto boven: Carl De Keyzer, Bike week, Daytona Beach, 1990

Carl De Keyzer, toerisme in Londen, 1993

Zijn eerste boek *Oogspanning* gaf De Keyzer in een kleine oplage in eigen beheer uit. *India*, zijn tweede publikatie, trekt in 1987 internationale aandacht. De fotograaf incasseert voor dit werk de grote prijs van de *Triennale* in de Zwitserse stad Fribourg. Tijdens drie reizen door India ontstaan de dynamische beelden van een natie die snelle ontwikkelingen doormaakt. De alomtegenwoordige jeugd verdringt zich voor de camera. Hun levenslust lijkt het apparaat in trilling te brengen, de krachtige flitser nagelt de verschillende beeldelementen vast in de schijnbaar achteloze compositie. De jonge fotograaf laat de overweldigende menselijke aanwezigheid

over zich heen komen, registreert haar energie en vindt slechts rust in de uitlopers van de Himalaya en bij een dommelend echtpaar op een pontje. De Keyzer is gefascineerd door de dynamiek van de massa en door de invloed die wereldlijke en geestelijke leiders op haar uitoefenen. Die speciale interesse leidt tot de foto's die ontstaan tijdens een twaalfal reizen door de Sovjet-Unie en een verblijf van een jaar in de Verenigde Staten. Het boek *USSR/1989/CCCP* bun-

Carl De Keyzer en Stephan Vanfleteren in Hoorn

delt de indrukken die de fotograaf in de periode tussen augustus 1988 en augustus 1989 in het land van Gorbatsjov opdeed. Misschien door het wat gematigder temperament van de gefotografeerde inwoners, maar zeker door de grotere doelgerichtheid van de fotograaf, straalt dit werk meer rust en evenwicht uit dan de wervelende fotografie in het voorgaande boek. Gebleven is het uitbundige gebruik van de zware flitser, maar het in beeld brengen van de spanning tussen de rituelen van het communisme en de daarin steeds minder geïnteresseerde bevolking, vergt meer subtiliteit dan het vastleggen van het exotische straatleven in India.

Het gebruik van de panoramacamera - tien breedbeeldopnamen in het boek en één op het omslag - beperkt de speelruimte van de fotograaf nog verder. Dat deze beelden samen met de 6x7 opnamen een veelzijdig en glashelder document van de snel veranderende Sovjet-Unie vormen, wijst er mijns inziens op dat De Keyzer meer greep krijgt op zowel techniek als thematiek. Het journalistieke gehalte van zijn werk groeit zonder dat de fotograaf concessies hoeft te doen aan zijn artistieke ambities.

ca>*God Inc.*, dat in 1992 verschijnt, is in die zin een logisch vervolg op die

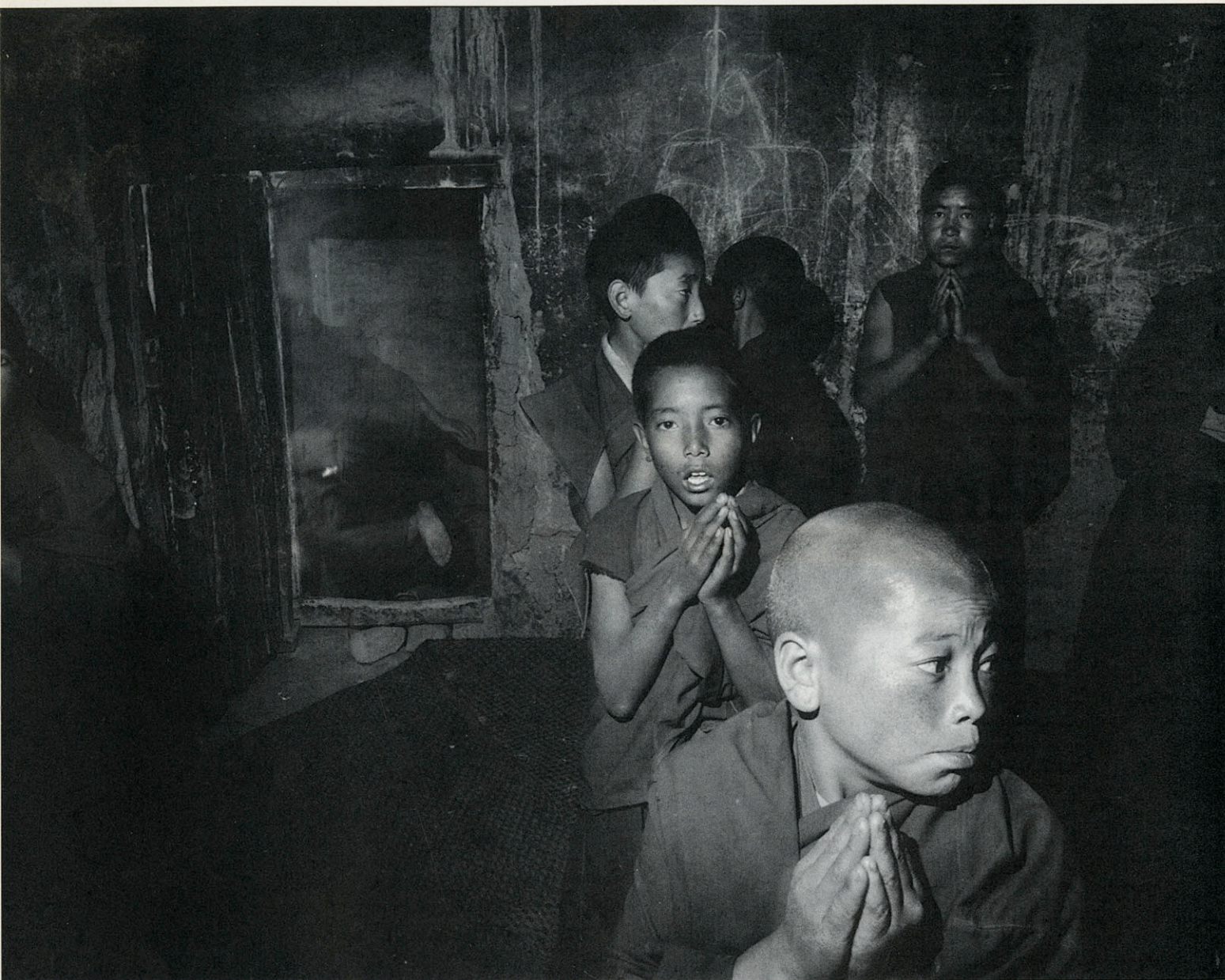
ontwikkeling. Eénderde van deze serie over de verschijningsvormen van de talloze religies in *God's own country* bestaat uit beelden in panoramaformaat: massaal beleden geloof in allerlei personificaties van het opperwezen. De Keyzer vindt de devotie van de gelovigen en de bijzondere ambiance meestal veel interessanter dan de voordracht van de priesters, dominees en andere evangelisten. Het decor is vaak adembenemend, al was het maar om de schaal: het orgel in de *Crystal Cathedral* in Anaheim, Californië is zo

Stephan Vanfleteren, Cairo, Egypte

Stephan Vanfleteren, Cairo, Egypte

Carl De Keyzer, zingende en biddende jonge monnikken in het klooster van Thikse, Ladakh, 1993

groot als de Munttoren, de glazen wanden erachter zijn nog twee keer zo hoog en een Jumbotron-video-scherm voorziet de duizenden gelovigen van *close-up's*. Op dit moment werkt De Keyzer aan een project over het leven aan de oostelijke grenzen van Europa. Deze inspanningen moeten resulteren in een publikatie onder de titel *East of Eden*.

DE EXPOSITIE

Carl De Keyzer exposeert vanaf 14 mei in Fotogalerij Oog van Hoorn. Deze galerie heeft de goede gewoonte om de geïnviteerde fotograaf een onbekende maar talent-

volle mede-exposant te laten kiezen. De Keyzer koos zijn jonge landgenoot Stephan Vanfleteren. Beiden tonen dertig foto's in de tentoonstellingsruimte in de Mariakapel in Hoorn. Het overzicht van De Keyzers werk is opgebouwd uit zes korte series. De eerste reeks ontstond in Cambodja tijdens een reis in opdracht van *Magnum* en *Artsen zonder Grenzen*. De Keyzer en vijf van zijn collega's bezochten, ieder vergezeld van een schrijver, in de eerste maanden van dit jaar zes verschillende operatiegebieden van *Artsen zonder Grenzen*. De resultaten van dit project worden binnenkort gepresenteerd in

een boek en een tentoonstelling. Twee jaar geleden werkte De Keyzer in een kloosterschool in het Indiase bergdistrict Ladakh. De leerlingen zijn gefotografeerd tijdens de ochtenddienst, die aan de lessen voorafgaat. De serie over de zeven orakels van Ladakh werd vorig jaar afgedrukt in de weekendbijlage van *The Independent*. In het dorp Sabu verdrijft de *witchdoctor* Sonam Zangmo een kwade geest. De bijeenkomsten waarbij deze priesters en priesteressen lichamelijke en mentale ongemakken behandelen en de toekomst voorspellen, worden door de plaatselijke bevolking zeer gewaardeerd.

Carl De Keyzer, exorcisme door orakel Sonam Zango in Sabu, Ladakh, 1993

Voor de *Daily Telegraph* documenteerde De Keyzer in 1994 het toerisme in Londen. Het paard stond op wacht voor Buckingham Palace. De reportage over de 50e aflevering van *Bike-Week* aan het strand van Daytona in Florida ontstond tijdens de reis voor het boek *God Inc.* Dit motorfestival trok ongeveer een half miljoen bezoekers op ongeveer driehonderdduizend Harley Davidsons. Een Ierse kroeg kon nog wel wat klanten gebruiken. Een kleurensérie met als werktitel 'Macht' completeert De Keyzers bijdrage aan deze expositie. Voor dit vorig jaar gestarte project fotografeert hij grote evenementen die ook op televisie verschijnen. Door in kleur te werken probeert De Keyzer aan te sluiten bij de alledaagse 'televisie-reëlieit' en daar zijn kanttekeningen bij te plaatsen: in de vorm van een foto uiteraard.

De jonge Belgische fotograaf Stephan Vanfleteren (1969) werkt free-lance voor het progressieve dagblad *De Morgen*. Hij exposeerde vorig jaar in Nederland tijdens de tentoonstelling *Strangers in Paradise* in het Nederlands Foto Instituut. Voor de tentoonstelling in Hoorn selecteerde hij drie series, op straat gemaakt in New York, Cairo en Calcutta. Vanfleterens werk is statischer van opbouw dan dat van zijn oudere collega en zijn aandacht gaat vaak uit naar een enkel individu: hij toont zich in deze series be-

Carl De Keyzer, monniken wegen de onlangs gerestaureerde boedhistische tempel school, Phom Pehn, Cambodja

trokken bij zwervers en andere straatbewoners. De twee afgedrukte foto's zijn afkomstig uit een reeks over Egyptische kinderen, die gevaarlijke spelletjes spelen op en aan de treinstellen van de lokale spoorwegen. ◇

Expositie

Fotogalerij Oog van Hoorn is gevestigd in de Mariakapel aan de Korte Achterstraat 2a in Hoorn. De expositie wordt geopend op zondag 14 mei en loopt tot en met 4 juni. De tentoonstelling is van woensdag tot en met zondag van 14 tot 17 uur te bezoeken.